

Datum: 4 maart 2024

Onderwerp: Opgave Jongerenwerk Hogeveen

Ons kenmerk:

Geachte heer, mevrouw,

In deze brief willen wij uw raad informeren over de Opgave Jongerenwerk Hogeveen die in samenwerking met onze partners is opgesteld. De kern van de opgave vatten we in deze brief samen. Ook kunt u de opgave vinden in de bijlage.

Aanleiding

Tijdens het participatieproces voor de nota jeugd is geconcludeerd dat de opgave en opdracht aan het jongerenwerk niet voldoende duidelijk is.

Daarnaast heeft uw raad in november 2022 een breed gedragen motie jongerenwerk aangenomen, waarin u het college op heeft geroepen onderzoek te doen naar de behoeften van jongeren voor fysieke ontmoetingsplekken. De uitkomst van dit onderzoek maakt deel uit van de Opgave Jongerenwerk (zie de bijlage).

Afgelopen maanden is samen met jongeren en partners (zoals jongerenwerkers, kerken, scholen, cultuur en politie) de Opgave Jongerenwerk gemaakt. Het jongerenwerk in Hogeveen is een groot goed; op veel plekken is men enthousiast over het jongerenwerk en is inzet gewenst. Doordat het jongerenwerk probeerde aan al deze vragen tegemoet te komen, werden ze soms op andere plekken juist gemist. De Opgave Jongerenwerk, moet leiden tot een efficiënte inzet van het jongerenwerk op de plekken waar ze verschil (kunnen) maken.

Uitwerking van nota jeugd

De visie, koers en inhoud zoals beschreven staat in de vastgestelde nota jeugd is het kader voor de Opgave Jongerenwerk. Het jongerenwerk draagt bij aan de doelstellingen zoals omschreven in de nota jeugd. De Opgave Jongerenwerk is daarmee een uitwerking van de nota jeugd.

Maatschappelijke opgave

In de nota jeugd is een startfoto gemaakt om de Hogeveense jeugd in beeld te krijgen. Voor deze opgave op jongerenwerk is verder ingezoomd op de zorgen die er zijn met betrekking tot de Hogeveense jongeren tussen 10 en 23 jaar onder professionals die bij hen betrokken zijn.

De grootste zorgen bestaan rondom:

- De toenemende verharding onder jongeren;
- Toenemen alcohol- en drugsgebruik;
- Grote impact van sociale media en blootstelling aan traumatische filmpjes en beelden die circuleren;
- Pestgedrag;
- Hoge prestatiedruk;
- Ontbreken van een steunende en stimulerende volwassene;
- Hoge schooluitval;
- Aandacht voor talent(h)erkenning.

Schets huidige situatie

Op dit moment zijn er in totaal 5 jongerenwerkers actief. Zij zetten zich in voor alle jongeren tussen de 10 en 23 jaar, waarbij er extra aandacht is voor jongeren in kwetsbare posities of die extra ondersteuning nodig hebben in de ontwikkeling naar volwassenheid. Typend voor het Hoogeveense jongerenwerk, is dat de jongerenwerkers zichtbaar zijn op middelbare scholen, in de wijk én online. Er is veel waardering voor de manier van contact maken met de jongeren en de positieve impact van dit contact.

In de huidige situatie is de rol en inzet van de jongerenwerkers erg breed en divers, wat ervoor zorgt dat jongerenwerkers op andere plekken soms gemist worden.

Uit de analyse komt een aantal aandachtspunten voort:

- Behoefte aan meer focus op de plekken waar het jongerenwerk de meeste impact kan hebben.
- Behoefte aan een meerjarige visie die ruimte biedt voor een duurzame aanpak.
- Behoefte aan duidelijke samenwerking met andere professionals zodat de jongerenwerkers optimaal ondersteund worden in hun opdracht.

Wat willen we bereiken?

We willen dat alle jongeren in Hoogeveen gezond en veilig opgroeien met voldoende ruimte om hun talenten te ontwikkelen in een kansrijke omgeving. Het jongerenwerk zet zich op een laagdrempelige en toegankelijke manier in om jongeren te ondersteunen en te begeleiden richting volwassenheid en waardevol burgerschap.

Het jongerenwerk in Hoogeveen is bedoeld voor alle jongeren tussen de 10 en 23 jaar die steun nodig hebben bij het volwassen worden. Hierbij bestaat er extra aandacht voor jongeren in een kwetsbare positie en met risico gevend gedrag. Naast deze specifieke doelgroep moet er ook ruimte blijven bestaan voor jongerenwerkers om hun preventieve rol waar te maken. Als het om preventie gaat, gaat er specifieke aandacht uit naar jongeren tussen de 10 en 14 jaar, omdat jongeren op steeds jongere leeftijd problematiek ervaren. Jongerenwerkers kunnen een belangrijke rol spelen als het gaat om het voorkomen van de inzet van zwaardere zorg.

Wat gaan we doen?

Vanuit de overtuiging dat focus zorgt voor meer resultaten gaan we van een 'duizend bloemen bloeien' aanpak naar meer focus en impact. Samen met onze partners zijn vier focuspunten geformuleerd. Dit zijn punten waarop we meer praktische inzet van het jongerenwerk willen zien. Vervolgens zijn drie inhoudelijke themalijnen opgesteld die beschrijven waar het jongerenwerk de komende jaren inhoudelijk mee aan de slag gaat. De focuspunten zijn:

1. Preventie: jongerenwerkers dragen bij aan het voorkomen van problemen, helpen om formele zorg af te schalen en zorgen dat problematiek meer genormaliseerd wordt.
2. Meer collectief in plaats van individueel: waar het kan zoeken we altijd naar een oplossing die zo gewoon mogelijk is voor kinderen en jongeren of waar jongerenwerk collectief kan ondersteunen.
3. Spil in de driehoek thuis-school-buurt: om jongeren zo optimaal mogelijk te ondersteunen, moeten jongerenwerkers een belangrijke spil zijn in de driehoek thuis-school-buurt.
4. Jongerenwerkers zijn er voor de jongeren: een jongerenwerker is in de eerste plaats een vertrouwenspersoon voor jongeren en kan daarmee een rol vervullen van een stimulerende en ondersteunende volwassene die door sommige jongeren gemist wordt in hun leven.

De drie inhoudelijke themalijnen voor het jongerenwerk zijn:

1. Talent(h)erkenning & Prestatiedruk. Jongerenwerkers moeten eraan bijdragen dat jongeren zich optimaal kunnen ontwikkelen in een kansrijke omgeving, bijvoorbeeld door hen te motiveren om activiteiten te organiseren. Daarnaast heeft jongerenwerk ook aandacht voor de hoge prestatiedruk die jongeren ervaren, wat een remmende factor kan zijn voor talentontwikkeling.
2. Weerbaarheid & Sociale Media. Het jongerenwerk heeft aandacht voor het aangeven en herkennen van sociale grenzen, ook online, bijvoorbeeld als er illegale en gewelddadige content gedeeld wordt op sociale media.
3. Weerbaarheid & Verharding. Jongerenwerk gaat inzetten op het terugdringen van de toenemende verharding onder jongeren.

Uitvoering opgave

De ambitie en opgave in de nota jeugd is een lange termijn opgave en een ambitie die niet gaat veranderen in de komende jaren. Dat betekent niet dat we jarenlang hetzelfde moeten blijven doen. De opgave jongerenwerk laat zien waar de focus van het jongerenwerk ligt en op welke terreinen het jongerenwerk impact heeft. Jaarlijks wordt een uitvoeringsprogramma gemaakt samen met Stichting Welzijnswerk. Samen stellen we vast op basis van de gewenste doelen of het jongerenwerk nog de juiste dingen doet en werkt aan de opgave uit de nota jeugd en de vastgestelde opgave welzijnswerk. Deze totaalaanpak, maar ook het bijbehorende te ontwikkelen uitvoeringsplan, geeft duiding aan en uitwerking van de opgave. De regie en initiatief voor het jaarlijks op te stellen uitvoeringsplan ligt bij Stichting Welzijnswerk.

Ontmoetingsplekken

Naar aanleiding van de in november 2022 aangenomen motie is er onderzocht en uitgevraagd of er in Hoogeveen behoefte is aan een fysieke ontmoetingsplek voor jongeren. Het antwoord op die vraag luidt: ja, er is behoefte aan een fysieke ontmoetingsplek.

In het proces van de nota jeugd, zijn er gesprekken geweest met jongeren. Tijdens deze gesprekken is expliciet gevraagd of jongeren de behoefte hebben om elkaar fysiek te ontmoeten. Dezelfde vraag is in het kader van de Opgave Jongerenwerk gesteld aan professionals die met jongeren werken. Vanzelfsprekend is geen jongere hetzelfde. Daarom is er met een breed scala betrokkenen gesproken, naast het jongerenwerk, bijvoorbeeld met jongerenwerk van de kerken, de Molukse gemeenschap en de islamitische gemeenschap. Uit deze gesprekken blijkt breed dat er onvoldoende fysieke ontmoetingsplekken voor jongeren zijn. Dit wordt als een gemis gezien door jongeren en professionals. In het centrum, op de schoolpleinen, in de parken en op sportterreinen hangen vaak en veel jongeren rond, waardoor ook overlast ontstaat. Er zijn onvoldoende fysieke plekken waar jongeren op een laagdrempelige manier met elkaar in contact kunnen komen in een veilige en vertrouwde omgeving. De voorwaarden waaraan deze fysieke ruimten moeten voldoen en of de dorps- en buurthuizen daar een rol in kunnen spelen, vragen nog om nadere uitwerking, waar jongeren zelf nadrukkelijk bij betrokken moeten zijn. Dit is in lijn met de principes van de Hoogeveense verbindende aanpak: *we doen het samen, met de jeugd, voor de jeugd.*

Een fysieke ontmoetingsruimte is voornamelijk een middel en geen doel op zich. Zo helpt het bij het collectief maken van het aanbod van jongerenwerk. Voor welk type jongere is de ruimte en aan welke voorwaarden moet die ruimte dan voldoen? Alle betrokkenen geven aan dat het belangrijk is dat er wel sprake is van toezicht, maar dat dit op een

subtiële manier moet worden georganiseerd, bijvoorbeeld een professional die de taal van de jongeren kent en als vertrouwenspersoon kan dienen. Het vervolg wordt nader uitgewerkt en opgenomen in de kadernota en begroting van 2025.

Financiën

Conform het financiële kader van de nota jeugd (zie pagina 25 in de nota jeugd) gaan we in deze opgave van het jongerenwerk uit van bestaande middelen zoals die beschikbaar zijn gesteld aan de Stichting Welzijnswerk in de gemeentebegroting. In het uitvoeringsplan dat we jaarlijks gezamenlijk maken, staat beschreven hoe de financiële middelen worden ingezet. Dit betekent dat er geprioriteerd en gefocust wordt. Deze keuzes maakt de gemeente samen met de welzijnsorganisatie en andere partners.

De inzet van het jongerenwerk moet in principe plaatsvinden binnen de bestaande middelen. Echter, een aantal ontwikkelingen heeft hier invloed op. Eerder is geconcludeerd dat er al een aantal fysieke ontmoetingsplekken zijn voor jongeren, maar dat dit niet als voldoende wordt ervaren. Dit kan extra kosten met zich meebrengen die nog niet in de begroting zijn opgenomen. Het gaat hier immers om een extra taak en vraag. We onderzoeken hierbij ook de mogelijkheden voor externe financiering (bijvoorbeeld via de Regio Deal). We komen hierop terug bij de "programmabegroting 2025-2028

Wij gaan ervan uit dat wij u hiermee voldoende hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

Jelmer Mulder
Gemeentesecretaris

Karel Loohuis
burgemeester

Bijlage: Opgave Jongerenwerk Hoogeveen